

This is an authorized Persian translation of
Class and Labor in Iran:
Did The Revolution Matter?
by Farhad Nozari & Solmaz Behdad
 Syracuse University Press, New York, 2006
 Translated by Mahmoud Motahed
 Ayan Publishing House, Tehran, 2008
 info@ayanpublishing.com

سهراب بهداد و فرهاد نعمانی

طبقه و کار در ایران

ترجمه

محمود متحد

روانشناسی و فلسفه و علوم سیاسی

تاریخ و فلسفه

فلسفه و علوم سیاسی

تاریخ و فلسفه

این کتاب به درخواست انتشارات آیان، ترجمه فرهاد نعمانی و سهراب بهداد است. این کتاب در سال ۱۳۸۶ در ایران منتشر شد. این کتاب به درخواست انتشارات آیان، ترجمه فرهاد نعمانی و سهراب بهداد است. این کتاب در سال ۱۳۸۶ در ایران منتشر شد.

سهراب بهداد و فرهاد نعمانی

www.ayanpublishing.com
تلفن: ۰۲۱-۷۷۷۷۷۷

کلام آخر

۳. بحران اقتصادی پساانقلابی

- ۶۷ درون تابی ساختاری
- ۷۰ افول اقتصادی و درون تابی ساختاری
- ۷۴ لیبرالیسم اقتصادی و برون تابی
- ۸۵ اقتصاد به کجا می رود؟
- ۱۰۱

۴. رشد جمعیت و عرضه کار

- ۱۱۲ رشد جمعیت و اجزاء آن
- ۱۱۸ تغییرات در ویژگی های جمعیتی: مذهب، زبان و قومیت
- ۱۲۴ سن و جنس
- ۱۲۸ مهاجرت جمعیت شهر و روستا
- ۱۳۱ جمعیت و نیروی کار
- ۱۳۹ جمع بندی

۵. انقلاب و آرایش مجدد طبقات

- ۱۴۲ انقلاب و ساختار طبقاتی
- ۱۴۴ طبقه سرمایه دار
- ۱۵۰ خرده بورژوازی
- ۱۵۲ طبقه متوسط
- ۱۵۶ طبقه کارگر
- ۱۶۱ دوره اول: پرولترزداپی، دهقانی شدن، و سنتی شدن نیروی کار
- ۱۶۱ افول طبقه کارگر
- ۱۶۲ طبقه وسیع سرمایه داران سنتی کوچک
- ۱۶۴ رشد خرده بورژوازی
- ۱۶۷ رشد طبقه متوسط دولتی: بوروکراتیک و حرفه ای
- ۱۶۸ غلبه کارگزاران سیاسی
- ۱۶۹ دوره دوم: لیبرالیسم اقتصادی و برون تابی
- ۱۷۱ دولت و بخش خصوصی
- ۱۷۲ پرولتری شدن و دهقان زدایی
- ۱۷۷ پیچیدگی فزاینده مدیریتی و مدرنیزه شدن جایگاه های طبقاتی
- ۱۸۲ جمع بندی ها

۶. حاشیه ای شدن کار زنان

- ۱۸۶ حاشیه ای شدن کار زنان: جنسیت، طبقه و سلسله مراتب اجتماعی کار
- ۱۸۸ اسلامی کردن، جداسازی جنسیتی، و زن زدایی از کار در جمهوری اسلامی
- ۱۹۴ طرد زنان از بازار: روندهایی در نرخ فعالیت
- ۲۰۴ ماهیت طبقاتی - جنسیتی سلسله مراتب اجتماعی کار
- ۲۰۵ تغییرات در آرایش طبقاتی کار زنان: نجات یافتگان و بازندگان دوران سختی
- ۲۱۵ زنان سطوح بالا، زنان سطوح پایین: هرکدام چه وضعی یافتند؟
- ۲۲۶ ماهیت طبقاتی - جنسیتی توان یابی - ناتوان سازی
- نکته ای درباره روش آماری ما: چرا ما از بعضی شاخص های رایج استفاده نکردیم؟
- ۲۳۰

۷. شیوه های تولید و طبقات

- ۲۳۴ اوضاع پیش از انقلاب
- ۲۴۴ تغییرات درون تابی
- ۲۴۶ روند برون تابی
- ۲۵۰ نتیجه گیری ها

۸. طبقات و امکانات نابرابر زندگی

- ۲۵۴ زمینه های نابرابر در اشتغال
- ۲۶۰ بیکاران کیستند؟
- ۲۶۶ طبقات و توزیع درآمد
- ۲۷۹ نتیجه گیری

۹. انقلاب و کار

- ۲۸۳ چارچوب نظری ما در مورد تحلیل طبقاتی
- ۲۸۶ طبقات پس از انقلاب
- ۲۹۰ حاشیه ای شدن کار زنان
- ۲۹۲ بیکاران کیستند؟
- ۲۹۵ نابرابری درآمد - هزینه
- ۲۹۷ ساختار طبقاتی موجود
- ۲۹۸ خرده بورژوازی
- ۳۰۱ طبقه کارگر

۳۰۴	سرمایه داران	۳۰۴
۳۰۶	طبقه متوسط	۳۰۶
۳۰۸	پایان سخن	۳۰۸
۳۱۵	پیوست	۳۱۵
۳۱۷	روش تفکیک: توضیح تغییرات در اندازه طبقه	۳۱۷
۳۲۹	منابع	۳۲۹
۳۴۵	نمایه	۳۴۵

۷۰۲	روکام و طبقه کارگر	۷۰۲
۶۰۲	روکام و طبقه کارگر	۶۰۲
۷۱۲	روکام و طبقه کارگر	۷۱۲
۶۱۲	روکام و طبقه کارگر	۶۱۲
۹۲۱	روکام و طبقه کارگر	۹۲۱
۷۲۱	روکام و طبقه کارگر	۷۲۱
۶۲۱	روکام و طبقه کارگر	۶۲۱
۹۰۱	روکام و طبقه کارگر	۹۰۱
۲۹۲	روکام و طبقه کارگر	۲۹۲
۹۹۲	روکام و طبقه کارگر	۹۹۲
۶۹۲	روکام و طبقه کارگر	۶۹۲
۲۷۲	روکام و طبقه کارگر	۲۷۲

جدول‌ها

۸۰	۱-۳. رشد ارزش افزوده در فعالیتهای عمده اقتصادی	۸۷۲
۸۲	۲-۳. شاخص تشکیل سرمایه ثابت ناخالص	۸۷۲
۹۹	۳-۳. شاخصهای قیمت کالاها و خدمات مصرفی و میزان مزد و میزان تورم	۹۱۲
۱۰۴	۴-۳. آمار اقتصادی	۸۱۲
۱۱۳	۱-۴. نمای جمعیتی: آمارهای ده ساله	۱۱۲
۱۱۹	۲-۴. رشد جمعیت برحسب تعلق دینی	۱۱۲
۱۲۱	۳-۴. صحبت و فهم زبان فارسی در مناطق شهری و روستایی	۱۱۲
۱۲۳	۴-۴. جمعیت، دانستن و ندانستن زبان فارسی، و میزان سواد در استانها	۱۲۲
۱۲۹	۵-۴. جمعیت مهاجر	۱۲۲
۱۳۲	۶-۴. ویژگیهای نیروی کار	۱۲۲
۱۴۳	۱-۵. ترکیب طبقاتی	۱۲۲
۱۴۶	۲-۵. توزیع واحدهای صنعتی برحسب اندازه	۱۲۲
۱۶۴	۳-۵. شاخص تمرکز	۱۲۲
۱۸۰	۴-۵. تحصیلات و مهارت	۱۲۲
۱۹۵	۱-۶. نرخ فعالیت نیروی کار زنان و مردان	۱۲۲
۱۹۷	۲-۶. نرخ فعالیت، زنان و مردان، شهری و روستایی	۱۲۲
۲۰۲	۳-۶. نرخ فعالیت زنان شهری و روستایی برحسب سن	۱۲۲

چونکه تا به حال هیچ کتابی که به این موضوع پرداخته باشد در دسترس نیست. این کتاب را می‌توان به عنوان یک منبع ارزشمند برای دانشجویان و محققان در زمینه جامعه‌شناسی و تاریخ ایران در نظر گرفت. این کتاب به بررسی ساختار طبقاتی ایران در دوره قاجار و پهلوی می‌پردازد و به تحلیل علل و پیامدهای انقلاب ۱۳۵۷ می‌پردازد. این کتاب به بررسی ساختار طبقاتی ایران در دوره قاجار و پهلوی می‌پردازد و به تحلیل علل و پیامدهای انقلاب ۱۳۵۷ می‌پردازد.

یادداشت مؤلفان بر چاپ فارسی

حق این بود که این بررسی نخست به فارسی نوشته و چاپ می‌شد. اما قسمت چنین نبود. ما از او ان انقلاب، که در دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران تدریس می‌کردیم، به بررسی ساخت طبقاتی ایران پرداختیم. این کار، در آن زمان، برای ما اشتغالی صرفاً کاشفانه و کنجکاوی‌ای روشنفکرانه نبود. مسئله این بود که ساخت طبقاتی جامعه ما چیست و انقلاب با آن چه کرده است و این انقلاب راه به کجا می‌تواند برسد. اظهار نظرهای گونه‌گون درباره ویژگی‌های طبقاتی ایران فراوان بود و هست، هم کمی هم کیفی. مثلاً: طبقه متوسط یا بزرگ است یا ناچیز؛ یا بورژوازی ضعیف و پراکنده است؛ یا گفته می‌شد که این یا آن موضوع باید در چهارچوب طبقاتی بررسی شود. اما بررسی‌ای دقیق، حتی مجمل، درباره طبقات اجتماعی ایران وجود نداشت، نه به لحاظ نظری و نه در چهارچوب آماری. با انتشار نتایج سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۵۵ در سال ۱۳۵۹، بر آن شدیم تا به بررسی ساخت طبقاتی ایران بپردازیم. دریغاکه روزگار قمر در عقرب شد و ما بار سفر بستیم و بنا به اندرز شیخ اجل راه فرنگ در پیش گرفتیم. یکی مان در پاریس ماندنی شد و دیگری سر از امریکا در آورد. مدتی در مثنوی تأخیر شد. ما هرکدام جداگانه به

This is an authorized Persian translation of
Class and Labor in Iran
Did The Revolution Matter?
by Farhad Mehriz & Shervin Moayed
Sydney University Press, New York, 2005
Translated by Mahdi Moshayegh
Agfa Publishing House, Tehran, 2009
www.agfa.com

این کتاب را می‌توان به عنوان یک منبع ارزشمند برای دانشجویان و محققان در زمینه جامعه‌شناسی و تاریخ ایران در نظر گرفت. این کتاب به بررسی ساختار طبقاتی ایران در دوره قاجار و پهلوی می‌پردازد و به تحلیل علل و پیامدهای انقلاب ۱۳۵۷ می‌پردازد. این کتاب به بررسی ساختار طبقاتی ایران در دوره قاجار و پهلوی می‌پردازد و به تحلیل علل و پیامدهای انقلاب ۱۳۵۷ می‌پردازد.

Class and Labor in Iran: Did The Revolution Matter?
Revolution Matter?
www.agfa.com

www.agfa.com
www.agfa.com

تدریس و تحقیق خود ادامه دادیم تا اواخر دهه ۱۳۷۰ که بر آن شدیم تحقیق مان درباره طبقات اجتماعی ایران را از نو آغاز کنیم. تا آن زمان سرشماری های ۱۳۶۵ و ۱۳۷۵ انجام شده بود و نیز بررسی های نظری پیشرفته تری در زمینه طبقات منتشر شده بود که ما از آن ها بهره مند شده بودیم. باید اذعان کنیم که پیش از دستیابی به پیشرفت های دهه اخیر در زمینه اینترنت و ایمیل و نیز ارتباط تلفنی، همکاری گسترده ما از دو سوی اقیانوس اطلس آسان نمی بود. خرسندیم که نتایج بررسی مان نخست به انگلیسی چاپ شد، و اکنون به فارسی منتشر می شود.

در حال حاضر که این متن به دست چاپ سپرده می شود سرشماری ۱۳۸۵ انجام شده، اما هنوز نتایج تفصیلی آن منتشر نشده است. بدیهی است اگر ما می خواستیم نتایج سرشماری اخیر را نیز در بررسی مان بگنجانیم چاپ این کتاب چند سال به تأخیر می افتاد. اما روند تغییرات را پیش بینی کرده ایم و چشم به انتظاریم تا نتایج تفصیلی سرشماری ۱۳۸۵ منتشر شود تا ما نیز صحت و سقم پیش بینی هایمان را بسنجیم.

در ترجمه و چاپ متن فارسی از آقای محمود متحد و آقای حسین حسینخانی سپاسگزاریم که با شکیبایی و بزرگواری پیشنهادات ما را به کار بستند. نتیجه همکاری میان ما و مترجم و ناشر ترجمه ای است که پیش رو دارید. این ترجمه هم دقیق و صحیح است و هم روان و خواندنی. خرسندیم که در بازنگری و مقابله متن فارسی معدودی اشتباهات چاپی و غیر چاپی متن انگلیسی را یافته و تصحیح کرده ایم. و خرسندی ما بیشتر خواهد بود اگر توانسته باشیم راهی برای بررسی طبقات در ایران بگشاییم. در تهیه متن فارسی وام دار دوستان عزیز دیگری هستیم که از زمان انتشار متن انگلیسی ما را به ترجمه فارسی کتاب تشویق کردند و با مصاحبه با ما، یا نقد و بررسی کتاب، آن را به خوانندگان معرفی کردند. به ویژه از دوست عزیزمان آقای محمود بهنام سپاسگزاریم که با شوقی خالصانه و دقتی موشکافانه در ویرایش این ترجمه به ما کمک کردند و هر دو متن را به دقت مقابله کردند و آنچه را که باید درست می شد گوشزد کردند.

سهراب بهداد، فرهاد نعمانی

توضیح:

در ترجمه فارسی، به دلیل محدودیت های ترجمه و دشواری های موجود، در جاهایی ناچار بوده ایم خواننده را برای اطلاعات بیشتر به متن انگلیسی ارجاع دهیم. مشخصات متن انگلیسی همانی است که در صفحه شناسنامه کتاب آمده است.

مؤلفان، مترجم